

GENOTEERD in 1964 - BAKKERS

Corne Remi – Craeynest Noël – Darras Medard – Derammelaere Noël -
Mariën E. - Nollet Oscar - Santelé Michel - Scherpereel Raymond -
Seynnaeve G – Vandaele A - Vandaele Arsène – Vanlede André -
Vanlede Georges - Vervenne Lucien.

ALLERZIELEN NADERT (Djoos U.)

*Me lezen ol knielen vor d'afgestorven zielen. 't Is nu 'n tyd dat Doöd en
Leven makangers ên handdruk geven.*

KOORTS-DEUN (K. V.D.W.)

*'t Is triestig dat het regent in den herfst,
dat het moe regent in den herfst, daar buiten.
En wat de bloemen wegen in den herfst,
en de oude regen lekend langs de ruiten.*

Let erop hoe vele woorden door hun betekenis, door hun beeld, door
hun klank helpen om de milde nazomer te laten wegglijden naar de
voorbode van gedachtenis, een milde droefheid, weemoed.

JARIGEN : Beelprez Liliane - Deconinck Nicole - Vervenne Roza -
Parmentier Ria - Vanwalleghem Bart - Piferoen Rosa

Laten we hun alle geluk en gezondheid toewensen !

Een boekje van Vl@s Wevelgem V.U. Paul Leman, Kortrijkstraat,136
8560 Wevelgem.

OKTOBER 2024 43ste JAARGANG

Beste Leden, Beste Vrienden en Vriendinnen, trouwe leden van Vl@s,

Op DONDERDAG 24 OKTOBER, onze vierde donderdag, trekken we
weer onze stoute schoenen aan en gaan we naar onze bijeenkomst in het
Jeugdhuis Ten Goudberge. We gaan even terug in de tijd en we belanden
aldus in onze huidige bakkerijen, die als witte raven ons Wevelgems beeld
sieren. Zeldzame vogels. Een kenner van het vak, **Ludo**, zoon van
onze ouderdomsdeken Georgette, brengt ons terug naar onze jeugd en
hij klimt nog hogerop, lang geleden.

“De Geschiedenis van de Wevelgemse bakkerijen”.

Een verhaal van noeste
arbeid, van hulp en
geholpen worden, van
veel geduld en tegenslag
in bange tijden, van
goed weer en onweer.
Geschiedenisjes en
feitelijk een primeur om

iedereen het neusje van de zalm te bezorgen.

Met woord en beeld brengen we jullie terug naar de tijd
van toen.....”**300 JAAR WEVELGEMSE BAKKERS**”

BAKKERIJEN.....ZESTIG JAAR TERUG

Het was de tijd van onze jeugd. Er verscheen nog eens een lijvige Middenstandsgids en men riep niet direct naar het woordje "privacy". Er waren tal van cafés - bijna 150 - en al was dat cijfer bijna gehalveerd bij vroegere tijden.....ze waren nog echt zichtbaar in het dorpsbeeld. Nu is het zoeken naar een speld in de hooioopper. Maar wij hebben het over warme bakkers. We herinneren ons het beeld van de bakker in ons geboortedorp. Zijn nazaten houden het nog vol, als de enkelen die het huis en het vaandel nog hooghouden.

Het waren de na-oorlogsjaren en Michel maakte zoals gewoonlijk 'n hele omloop - vele km - bergop naar Moeskroen toe, op kasseiwegen... en dit tijdens een heuse sneeuwbuï. Ik trok even de voordeur open en daar had hij bijna zijn ronde

achter de rug.

Hij duwde zijn bakfiets (triporteur) vooruit en maande zijn trouwe hond in forse bewoordingen tot enige spoed. Overal sneeuw en verreweg van sneeuwpret. Uren dienstvaardigheid en een korte slaapbeurt. Dan kon de nieuwe bakbeurt - nachtbeurt weer beginnen.

BAKKERS BIJ DE VLEET - CAFES BIJ DE VLEET

In 1964 noteerden we alhier 32 botenkopers. Er stonden 28 beenhouwers vermeld. In standaardtaal spreken we nu over vleeshouwers, slagers, keurslagers. Trouwens de familienaam de Vleeshouwere is een oude benaming, veel meer aan te treffen dan de familienaam De Beenhouwere. Er werden 42 kruideniers vermeld. We kenden toen zeven kolenhandelaars. Er was sprake van 14 bakkers. Natuurlijk heeft de moderniteit heel wat warenhuizen binnengebracht, vaak aan de rand van de gemeente.

BROODNODIG

Antonius van Padua (circa 1200) is wellicht een topper, een van de meest aangeroepen heiligen. Hij wordt aangeroepen in zeer veel gevallen en is bekend als patroonheilige van bakkers, mijnwerkers, reizigers, gehuwden, geliefden, kinderloze vrouwen, huisdieren, vee en aardbeienverkopers in Rome. Een meid voor alle werk dus.

Maar vooral voor de verloren voorwerpen moet hij de wonderdoener zijn of hij moet van het kastje naar de muur kijken. Vanaf de 19 de eeuw ontstond het gebruik in ruil

voor de te verkrijgen of gekregen gunst, vooral het terugvinden van een voorwerp, brood te schenken aan de armen of behoeftigen. Sint-Antoniusbrood. Antonius was De voorspreker, de duivel-doet-al, de streekgenoot en erfgenaam van Franciscus van Assisië met heel wat adelbrieven. De strijd tegen de armoede was dus "broodnodig". Brood was leven, was beschaving, bezorgde menswaardigheid.

300 jaar WEVELGEMSE BAKKERS

Het wordt een powerpointvoorstelling met een opeenvolging van beelden, begeleid met tekst. De inhoud gaat over de geschiedenis van de Wevelgemse bakkers gedurende de laatste 300 jaar. Er komt van alles aan bod : de evolutie van de ovens, het brood rond voeren, de winkels, de broodprijs, het aantal bakkers, toeleveringsbedrijven, de bakkersbond en hun stoeten enz.... Ludo voert ons dus mee in de tijd van sjees en bakfiets en tal van verrassingen.

DE BAKKER EN DE TAAL : ER NIETS VAN BAKKEN ?

Wacht maar....

Bakkerskinderen eten oud brood. (In zijn vak dat hij goed uitoefent, besteedt de bakker in en voor zijn directe omgeving weinig aandacht)

De kat van de bakker deed het. (Niemand is schuldig. Zeker een andere krijgt de schuld)

Het is beter de bakkers te paard als de dokters te paard....Eet voldoende en gezond, dan vermijd je het doktersbezoek.

Je komt voor de bakker. (Dat wordt geregeld) Dat komt in orde.

Je kan beter naar de bakker dan naar de apotheker gaan. (eten is gezond)

Daar heeft de bakker zijn vrouw doorgejaagd. (Brood met grote holten)

Waar de bakker staat, kan de brouwer niet wonen. Men kan niet tevens veel eten en veel drinken.

Wie een hoofd van boter heeft, moet geen bakker worden. Wie ergens niet tegen bestand is, moet er zich zeker niet aan wagen.

DE PATROONHEILIGE

Het is niet zo gemakkelijk om de pluim op de hoed van een unieke heilige te steken. Dat lijkt nogal regionaal aan te stippen. Soms is er een licht verband met enkele markante feiten uit het leven van die man of vrouw en ging dit alles een eigen leven leiden in de streek.

Zo kreeg men soms een eigen stijl, een eigen kapel, een eigen plaats in een plaatselijke ommegang of processie. Natuurlijk maakt de

Bakkersbond Ieper viert patroonheilige.

moderniteit soms wel eens tabula rasa met dit alles wanneer er een warenhuis opdoemt en het eigen bakkersvolk uit het dorpsbeeld verdwijnt. Goed werkende heemkringen kunnen aldus de draad weer opnemen.

In een naburige gemeente trokken vele mensen op appartement naar het centrum van het dorp maar tot hun ontsteltenis stelden ze vast dat alle winkels, bakkerijen en slagerijen, zelfs kleine warenhuizen.....het hazenpad kozen.

EEN WEELE AAN CAFES

In de vlasperiode, meer bepaald de Leieperiode, waren veel vlassers al te blij hun dorst te kunnen lessen en er een “stute” bij te nemen met een stuk vlees. Een eerste oponthoud. Zo gebeurde het dat een herberg ook toeleverancier was voor “spijs en drank”. Het was de tijd van de slekken die het dorpsbeeld een eigen cachet gaven. Grijpen we minstens terug naar het interbellum, periode tussen beide oorlogen.

In de Kortrijkstraat had je in je prille jeugd nog café De Kozak, en tijdens het interbellum stond “De Patriot” ernaast. Het eerste café greep terug naar Napoleons tegenstrevers die na Waterloo wellicht op zoek waren naar de Franse generaal Vandamme in Zuid-Vlaanderen. De Patriot greep terug naar W.O. I en was gedurende een bepaalde periode ook slagerij.

Allemaal een beetje laagdrempelig en ook laagbehuisd.

Franse benamingen lagen in die tijd sterk in de tijdssfeer.

Au Beau Jardin lag niet zo ver van “Au bon Coin” terwijl je wat verder “Au bel Air” had. ’t Bokspaleis was er voor ’t sportnieuws, maar ook “De Handboog” leefde toen nog en je had ook Paris- Roubaix.. Stadion, Sportpaleis of Sporting...of De Voetballist !

Maar ook “De Vlaamse Leeuw” was er reeds, naast Breydel en Deconinck... Prins Albert had je en een Châlet Royal. Voor “De Drie Koningen” ? Dan maar naar Granada, naar Cambridge of Van Gogh ?

Café De Kapelle

BAKKERIJEN : 300 JAAR WEVELGEMSE BAKKERIJEN

Je had natuurlijk een café De Bakkerij. En vooral in de oorlogstijd had je wellicht weinig geld en ruimte voor een heuse banketbakkerij, die nu her en der nog de kop opsteekt. Dit met een uitgebreid gamma aan lekkernijen. Veel warenhuizen bieden nu ook een heel stel soorten brood en broodjes aan. Maar de warme bakker is niet weg te cijferen. Gelukkig is onze gemeente een heuse centrumgemeente die ook regionaal een kernpunt uitmaakt op gebied van dienstverlening. Wij moeten dit gelukkig maar toejuichen op velerlei gebieden. Of er nog veel dames en heren zijn die zelf hun broodje bakken, valt niet onmiddellijk te zeggen. Er zijn er nog die zeker hun beste beentje kunnen voorzetten op dit gebied. Maar wellicht brengt Ludo ons veel verder in de geschiedenis van de Wevelgemse bakkers die met sjees of bakfiets hun grote rondes deden, door weer en wind of in oorlogstijd.

DONDERDAG 24 OKTOBER : 300 JAAR WEVELGEMSE BAKKERS” een uniek verhaal !!!!

“L’assurance contre la soif. ». ‘t Bombardement van Cuba »
« De 3 Molentjes ». Rembrandt, Memling, Van Gogh.....Cafés zochten hun eigenheid in alle middens. De zwarte Leeuw troonde er naast “De Zwaan”, “De Wezel” of “De Koeihoorn”.
Bij de bakkerijen zal men ook wel een markante tekening als uithangbord gebruikt hebben, toen er nog geen huisnummers waren. Toen de winkel verscheen, zal dit wel vaak in de kijker komen op de hoek van een straat. Een markant kijkstuk voor de voorbijganger.
Denk nog aan woordjes zoals “winkelhaak”, Sint-Eloois-Winkel, waar die hoek tevoorschijn komt.
Maar bakker en bakkersvrouw moesten dag en nacht in de weer zijn. Ze hadden in de na-oorlogse tijden zelfs geen tijd om naar Lourdes te trekken. O.-L.-Vrouw is hier ook in het dorp, zei de diepgelovige vrouw. Punt.

VERSLAG VAN ONZE 27 JUNI BIJEENKOMST

Niettegenstaande het prachtige weer hebben er toch 34 leden de
4 warmte getrotseerd om naar onze vereniging te komen.

Het was een heel leerrijke namiddag gegeven door Mevrouw Greet Verschate over de Guldensporenslag in het jaar 1302, heel aandachtig luisterde iedereen naar deze historica die ons even naar onze geschiedenisles van vroeger deed terugdenken. Wat vroeger dan gewoonte konden wij onze koffie en boterhammen krijgen en zo wat langer napraten. Daarna 2 maanden verlof, genieten van de vakantie en we zien elkaar terug in september.

300 JAAR WEVELGEMSE BAKKERIJEN : BROODNODIG

In 1846 telde ons land 7506 bakkers. Dat was 1 bakker voor 577 inwoners. Anno 2017 telde België er 5995 voor 11.376.070 inwoners. Begin 18 de eeuw hamerde dokter Louis Lémery van de medische faculteit in Parijs op het broodnodige voedsel. Brood is een serieuze zaak waarover zich allerlei wetenschappers bogen. Meer nog : brood was beschaving, althans volgens sommige broodschrijvers.

Bij de tombe van farao Ramses II (Egypte) ziet men in een afbeelding hoe Egyptenaren brood bakten. Breed uitgetekend. In Mesopotamië (Irak) kon je betaald worden met brood. Brood vormt dan de basis van de beschaving. Eten is brood

eten, drinken is bier drinken....want het water is te vuil gedurende vele eeuwen. Denk aan het voorbeeld van vele kloosterbieren. Brood is een gerecht dat gesacraliseerd is en we vinden het terug in de godsdienst(en). Tot in de 19 de eeuw verorberde een arbeider 1 kilo per dag.....als alles meeviel verdeeld over 5 maaltijden. Maar als je in de hoek zat waar de klappen vielen dan was dat andere koek en de nieuwe vondst, de aardappel, moest dan nog meevallen, want halverwege de 19 de eeuw werd het een rampjaar bij mislukte oogsten. Nu eet een landgenoot 100 à 150 gram brood per dag. Keuze te over. Volgens diëtisten is dat te weinig.